

24.10.2023

Vero-osasto
Pertti Nieminen

Veronkannosta annetun valtiovarainministeriön asetuksen muuttaminen

1. Tausta

Eduskunta säätöi hallituksen esityksen HE 320/2022 vp perusteella lain sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista (363/2023). Laki tuli voimaan 24.3.2023. Lain ja sitä koskevan hallituksen esityksen taustalla oli korkeisiin energiahintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä annettu Euroopan unionin neuvoston asetus (EU) 2022/1854 samoin kuin hallituksen syksyn 2022 talousarvioneuvotteluissa tekemät linjaukset.

Laissa säädetään uudesta, sähköalan yritysten verovuoden 2023 voittoihin kohdistuvasta 30 prosentin suuruisesta väliaikaisesta verosta. Veroa kannetaan yritysten voitoista maksettavan tuloveron lisäksi. Lain mukaan myös fossiilisten polttoaineiden alan yritysten verovuoden 2023 voittoihin kohdistetaan väliaikaisesti uusi 33 prosentin suuruinen vero. Myös tätä veroa kannetaan tuloveron lisäksi. Lakia sovelletaan lähtökohtaisesti vain verovuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa. Tietyissä erityistilanteissa lakia sovelletaan kuitenkin verovuoden 2023 lisäksi tai sijaan verovuodelta 2024.

Lain 4 luku sisältää säännökset verotuksen toimittamisesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Molempien voittoverojen verotuksen toimittaa ja veron kantaa Verohallinto. Kyseessä on maksuunpantava vero, jonka Verohallinto määrää verovelvollisen maksettavaksi.

Lain 17 §:ssä säädetään verotuksen päättymistä. Sen 1 momentin mukaan verovelvollisen verotus päättyy verotuspäätökseen merkittynä päivänä. Pykälän 2 momentissa säädetään verotuksen toimittamisen takarajasta. Verovelvollisen verotus päättyisi viimeistään verovuoden päättymistä seuraavan kalenterivuoden lokakuun lopussa. Hallituksen esityksen (HE 320/2022 vp) mukaan tämä vastaisi monilta osin nykyistä tuloverotuksen päättymisajankohtaa. Verotuksen viimeinen mahdollinen päättymisajankohta poikkeaisi kuitenkin tuloverotuksen päättymisajankohdasta sellaisten verovelvollisten osalta, joiden verovuosi poikkeaa kalenterivuodesta. Näiden verovelvollisten verotus toimitettaisiin ja verotus päättyisi verovuoden päättymisajankohdasta huolimatta samassa syklissä kuin sellaisten verovelvollisten verotus, joiden verovuosi vastaa kalenterivuotta.

Voittoveroja koskevassa laissa ei säädetä tarkemmin voittoverojen kantamisesta, kuten verojen eräpäivästä, vaan lain 19 §:ään sisältyvän viittaussäännöksen nojalla voittoverojen kanton, perintään ja palauttamiseen sovelletaan veronkantolakia (11/2018) ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä. Veronkantolain 12 §:n 1 momentin mukaan vero on maksettava viimeistään veron määräämistä koskevaan päätökseen merkittynä päivänä. Veronkantolain 15 §:n 1 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään verojen kanto- ja maksuajat tai eräpäivät sekä kantoerien lukumäärän ja eräjaon perusteet, jollei muussa laissa tai sen nojalla muuta säädetä. Voimassa oleva valtiovarainministeriön asetus veronkannosta

(1010/2019) ei sisällä säännöksiä voittoverojen kantoerien määrästä eikä verojen maksuajasta. Tämän vuoksi asetusta ehdotetaan muutettavaksi.

2. Ehdotetut muutokset

Veronkannosta annettua valtiovarainministeriön asetusta ehdotetaan muutettavaksi veronkantolain 15 §:n 1 momentin valtuutuslausekkeen nojalla. Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi säännökset sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisten voittoverojen kantoeristä ja eräpäivistä.

1 § Verojen kantoerät

Asetuksen 1 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisten voittoverojen kantoeristä. Momentissa säädettäisiin, että voittoverot kannettaisiin yhdessä erässä.

3 b § Sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisten voittoverojen eräpäivä

Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 b §, jossa säädettäisiin sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden väliaikaisten voittoverojen eräpäivästä. Pykälän mukaan voittoverot olisi suoritettava viimeistään verovelvollisen verotuksen päättymiskuukautta seuraavan toisen kuukauden kolmantena päivänä. Veron eräpäivästä säädettäisiin siten vastaavasti, kuin yhteisöjen jäännösveron eräpäivästä säädetään asetuksen 3 §:ssä.

3. Voimaantulo

Asetuksen muutos ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2024.

4. Valmistelu

Asetus on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa. Asetusehdotuksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnus/VM131:00/2023.

5. Taloudelliset vaikutukset

Kyseisellä muutoksella säädettäisiin sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain nojalla määrättävien verojen kantoeristä ja verojen eräpäivästä. Muutoksella ei olisi itsenäisiä taloudellisia vaikutuksia.